

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA I. SZÁM. TELEFON 21. SÁRGONY-CIM: TORONTÁL, VELIKI BECSKERÉK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Az Egyesült-Állam elnöki székéért hat hivatalos jelölt verseng. A jelöltek Shmith, Newyork kormányzója (demokrata-párti) és öt köztársasági párti, névszerint: Fower kereskedelmi miniszter, Daves tábornok, Williith szenátor, Watson szenátor és Lowden volt kormányzó.

A bécsi rendőrtönökséget bizalmasan értesítették, hogy Tarvisban az olasz határrendőrség leszállított egy elsőosztályú osztrák utast, akinél fontos katonai okmányokat találtak.

Az adelsbergi cseppkőbarlang közelében, a jugoszláv-olasz határ mentén fekvő Serze község határában ráfótték egy olasz járőrre. Három olasz katona megsebesült. A tetteseket eredménytelenül keresték.

Párizsból jelentik, hogy Blumenstein ügyvédje a magyar kormányhoz az ismeretes kötvényhamisítási ügyből kifolyólag teljes kártalanítást ajánlott fel, ha a feljelentést visszavonja. Az ajánlatot a budapesti kormány — hír szerint — nem fogadta el.

Az oroszországi szakszervezetek hatvanöt új katonai repülőgépet adományoztak a vörös hadseregnek. Az ajándék átadása vasárnap fog megtörténni ünnepélyes keretek között.

Uj-Guineából a katolikus misszióistársulatok jelentették az olasz kormányhoz, hogy a pápuák között veszedelmesen terjed a kannibalizmus és ha a kormány közbe nem lép, egész törzsek felfalják egymást. A tengerparti falvak nagyrészt már kipusztultak.

TŐZSDE

Február 21.

MA 100 DINÁR:

Budapesten	— pengő
Zürichben	9 13 sv. frank
Berlinben	7 31 ar. márka
Bécsben	12 37 silling
Prágában	58 75 cseh kor.
Newyorkban	— dollár
Frisztben	33 15 lira
Bukarestben	— leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 89.6, Olasz Bank 72, Nemzeti Bank 201 1/2, Pesti Hazai 84.6, Ganz-Danubius 167 1/2, Ganz-Villamos 156 1/2, Nasici 187, Délcukor 117.

A parasztdemokrácia klubja nem fogadja el a Marinkovity-féle kombinációt sem.

Bográd, febr. 22.

A kormányválság, amely Vukicsce-vity kormányának a lemondása után könnyű lefolyásnak ígérkezett, minél tovább halad előre az idő, annál inkább komplikálódik.

Dr. Marinkovity, a designált miniszterelnök, minthogy betegen fekszik lakásán, levélben kérte magához az egyes politikai vezéreket, hogy meghallgassa véleményüket.

Elsőnek Vukicsce-vity jelent meg Marinkovitynál és hosszabb időt töltött nála. Távozásakor kijelentette újságírók előtt, hogy ő a maga részéről támogatni fogja Marinkovityot, de hogy a radikális-klubnak mi a véleménye, azt nem tudhatja.

Davidovity Ljuba délelőtt klubülést hívott egybe, amelyen inormálta Marinkovity megbízatásáról a klubot. A demokrata körökben természetesen nagy izgalommal tárgyalták ezt a megbízatást és érthető kíváncsisággal várják a fejleményeket.

Fél tizenegy órakor Kumanudi jelent meg Marinkovitynál. Távozásakor kijelentette hírlapírók előtt, hogy

a megegyezés és a kormány alakításának lehetősége pusztán a radikálisok döntésétől függ. Ha a radikálisok nem fogadnák el Marinkovityot sem, úgy a helyzet még súlyosabb lenne.

Tizenegy órakor Radics és Pribicsce-vity értekezletet tartottak, majd utána közösen mentek el Marinkovity lakására. Hírlapírók kérdésére azt mondotta Radics: Mi megegyeztünk, de annak természetesen ára van.

Titulescu nagy súlyt helyez arra, hogy Romania és Németország között baráti viszony létesüljön.

Párizs, febr. 22.

Titulescu román külügyminiszter Cap Martinban Strezemann német birodalmi külügyminiszterrel két óra hosszat tartó tanácskozáson vett részt, amely mindvégig a legbarátságosabb hangulatban folyt le. A tanácskozás során megbeszéltek

a Romániát és Németországot érintő összes kérdéseket.

A Corriera della Serra Titulescu és Strezemann találkozásával kapcsolatosan azt írja, hogy a román külügyi kormány nagy súlyt helyez arra, hogy Németországgal tartós baráti viszonyt létesítsen.

Délben Spahó járt még Marinkovitynál. Hírlapírók előtt kijelentette később, hogy nem is kell semmitsem kérdezni — ő a maga részéről Marinkovitytal bármikor megegyezik.

A radikális-klub délután öt órára hívta egybe az ülését, amely előtt az egyik vezetőpolitikus így nyilatkozott hírlapírók előtt:

A klub valószínűleg el fogja utasítani Marinkovity felszólítását a kormánykoncentrációban való részvételre ugyanazon motiválással, mintahogy azt Radics javaslatával szemben tette. A radikálisoknak ragaszkodniuk kell ahhoz, hogy a koncentrációs kormány megalakításánál számbeli fölényük teljes egészében érvényesüljön. Nem látják be, hogy miért kellene Marinkovity személyéhez nyulni, amikor a radikális-klubnak számos megfelelő embere van — ha éppen csak Vukicsce-vity személye ellen van kifogás.

Délelőtt tizenegy órakor meg is kezdte ülését a radikális-klub, amelyen Vukicsce-vity referált az utolsó napok eseményeiről és bejelentette, hogy Marinkovity a koncentrációs kormányban való közreműködésre szólította föl a radikális-klubot.

Szimonovity, Trifunovity, Popovity, Mihajlovity Ilija és dr. Szrksity szóltak föl és majdnem valamennyien amellett, hogy

utasítsák vissza Marinkovity felszólítását ugyanazon motiválással, mint azt tették Radics javaslatával.

Szrksity beszédében hangsúlyozta, hogy Périty Ninkó a legrosszabb tanácsot adta akkor, amikor Marin-

kovityot javasolta a koncentrációs kormány megalakítására.

A legmegfelelőbb javaslat lett volna a régi koalíció felújítása egy parlamenten kívüli személy vezérlete alatt.

Vukicsce-vity az est folyamán újra Marinkovitytal járt és értekezett vele a kormányválság megoldásának a módjáról. Innen a királyi palotába ment, ahol hosszabb időt töltött az udvarnagyi hivatalban.

A radikális-klub ezen közben várta a klubülés folytatását, amely azonban csak kilenc óra után ült össze újra.

Az esti ülésen a klub úgy döntött, hogy bevárja előbb a fejleményeket és Marinkovity tárgyalásainak eredményét és csak azután fog véglegesen határozni a tennivalójára nézve. Ezt a határozatot Vukicsce-vity is teljes egészében jóváhagyta.

A demokrata-klub ülést tartott az est folyamán és ugyancsak azt határozta el, hogy

bevárja a többi klubok állásfoglalását Marinkovity megbízatásával szemben és akkor fog határozni.

A parasztdemokrácia este ülést tartott és véglegesen állást foglalt Marinkovity megbízatásával szemben. A klub határozatát levélben közölték Marinkovitytal, amelyet Radics Pávle vitt el neki este.

A parasztdemokrácia klubja elutasítja a koncentrációs kormányban való együttműködés felajánlását. Indokolásában kifejti, hogy Marinkovity betege miatt hosszabb ideig talán nem is vezethetné az ügyeket és így helyette Vukicsce-vity lenne, ami végül eredményben annyi, mintha Vukicsce-vity állna a kormány élén.

Ellenzéki körökben ugyanis hirtelen, hogy Vukicsce-vity, Marinkovitytól támogatása ára fejében a maga számára a belügyi tárcát követelté. Ezt hallva Radics Szepán, megjegyezte: Vukicsce-vity nem néz a kicsire!

Amikor a parasztdemokrácia klubjának döntése nyilvánosságra jutott, Vukicsce-vity megjegyezte hírlapírók előtt: „Ime most már mindenki láthatja a mentalitásukat. Nem Vukicsce-vity fáj nekik. Nekik senkinek kell — csak nekik!”

Marinkovity még nem adta vissza mandátumát, hanem a tárgyalásokat ma folytatja.

**Minden magyar
szavazot legyen a**

urnában!

**Ismeretlen helyen lakó
választók**

átvehetik szavazólapjaitkat.

A magyar-párt bizalmiférfiai kikézesítették a választók szavazólapjait, számos cédulát azonban visszazárazmazzattak azzal, hogy kikézesítésük nem sikerült. A magyar-párt ezért felkéri az alant felsorolt választókat, hogy szavazólapjaik átvétele végett jelenjenek meg a Torontál szerkesztőségében, ahol bármikor megkaphatják szavazócédulájukat.

Ajh Tivadár.

Baranyi János (István), Bárca Sándor, Belicska Sándor, Berkovics Imre, Bruckner János, Bobek Károly, Berkes István, Bretz Péter, Buttler József, Bálint János.

Csányi István, Csiba Ferenc, Csep Károly, Cserei Géza, Cservik András.

Deutler Zoltán.

Fehér János, Fülöp Antal.

Gerhardt József, Goda János, Götl István, Gombár Rezső.

Horváth István, Herodek Ferenc, Horacek Károly.

Ivancsics Rezső, Jelene József.

Kószó János, Kohn Sándor, Kohn Adolf, Koszenc János, Kónya József, Kanalas András, Kovarik Antal, Kocsmáros János, Korosec József, Kopp Károly, Kovács József, Kardos Jenő.

Lukimich József, Lecker Ferenc, Mathiasz József, Mátyás István, Martin Ádám, Mócz Péter, Molnár József, Marton Mihály.

Nancsó Mihály.

Ormai György.

Perhacs Flórián, Pálinkás János, Pálfi István, Pretz Péter, Pakóci János, Pesta András, Pálmai Péter, Radócs Ferenc, Reitmeier Alexa, Szvetovica György, Szilvási Imre, Székely Imre, Szabó István, Szabó Mihály, Szőke Jenő, Szőke József, Szabó György.

Steiner Miklós, Sebestyén Károly, Schuld Károly, Sámuel Sándor.

Teimann Mátyás, Tomak Pál, Turi Miklós.

Weibl Mihály, Varga Sándor, Varga György, Veitz Mihály, Varga Pál, Varga András.

Zalai Simon, Zsaron Pál.

Óvadék ellenében szabadlábra helyezik dr. Kleits Jánost.

Beckerek, febr. 22.

Megírta a Torontál, hogy Pejovity Velimir vizsgálóbíró hétfőn délután kihirdette a letartóztatott dr. Kleits János előtt a vizsgálati fogságot. A határozat ellen dr. Kleits János védője beadványt intézett az ügyészség utján a vádtanácshoz, amelyben a vizsgálati fogság feloldását kéri és felemlíti, hogy abban az esetben, ha a bíróság arra az álláspontra helyezkedik, hogy dr. Kleits Jánost csak óvadék ellenében óhajtja szabadlábra helyezni,

hajlandó biztosítékról is gondoskodni.

A becskerek-i törvényszék vádtanácsa Bunity Ivó elnöklete alatt tegnap foglalkozott a beadvánnyal Brankovity Szevén törvény-

széki bíró referátuma alapján és elhatározta, hogy dr. Kleits Jánost

százezer dinár készpénz óvadék, vagy ezzel egyenértékű jelzálogbiztosíték ellenében szabadlábra helyezi,

az eljárást azonban folytatja ellene. Kleits János dr. korábbi magzat-elhajtási bűnyüvével ma foglalkozik a noviszádi semmitőszék. A tárgyaláson azonban Kleits János dr. nem vesz részt és helyette védője jelenik meg.

Az óvadékat minden bizonnyal a mai nap folyamán helyezik letétbe és így

Kleits János dr. előreláthatólag a mai nap folyamán elhagyja a becskerek-i ügyészség fogházát.

Válságban a bányásági gyáripár.

A Bányáság legnagyobb malmát üzemen kívül állanak. — A gyárak egy harmadrész kapacitással dolgoznak.

Megjelent a bányásági kamara évi jelentése.

Beckerek, febr. 22.

A bányásági kereskedelmi és iparkamara évi jelentése most jelent meg nyomtatásban és a terjedelmes mű részletesen ismerteti a Bányáság gazdasági életének nevezetesebb eseményeit és a bányásági kereskedelmi és iparkamara 1927. évi munkásságát. A terjedelmes, szakszerűen elkészített mű az elején a kamara igazgatóságának rövid beszámolóját közli, amelyben a vezetőség kifejti, hogy

a kamara nem mulasztott el egyetlenegy alkalmat sem, hogy a közgazdasági élet normális irányítását gátló rendelkezések, intézkedések fogantatását törvényes uton megihusítsa.

Minden olyan ügyben, amely hátrányára volt a gyáripárnak vagy kereskedelemnek, felemelte tiltakozó szavát. Természetesen olyan kérdésekben, amelyek országos jellegűek, mint amilyenek az adóserelmek, a munkásbiztosítás, vasúti tarifák leszállítása stb., a bányásági kamara nem tudott teljes eredményt elérni, de meddő maradt a többi kamarák ezirányú megkeresése is, mert nem tétélezhető fel, hogy a kormány országos kérdésekben egy gazdasági intézmény sürgetésének azonnal eleget tegyen. Mindazonáltal ezen a téren is megindult a munka és az adóegységesítő törvény máris elkészült.

Az évi jelentés második fejezete a Bányáság 1927. évi gazdasági helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy bár az esztendő a legszebb kilátásokkal indult, mégsem volt kielégítő és az általános üzleti pangás nyomoztó hatása alatt telt el. Az üzleti terhek a múlt esztendőben sem csökkentek, a kamatláb sem kisebbedett és ezzel szemben a fogyasztóközönség lényegesen megcsappant.

A nagyipari üzemek teljesítőképességük egy harmadrészét fejtették ki, számos nagyüzem csak minimumra szorított munkaerővel dolgozott, míg más vállalkozások teljesen szüneteltették működésüket. A márványipar vegetál, a cementipar alig forgalmazott, a vas-

és fémipar csupán mezőgazdasági gépek javításával foglalkozott és a nagyipari üzemek közül talán a kábelgyár és a cukorgyár működése volt zavartalan, amennyiben a normális kapacitással dolgozhattak. A bőripar erősen redukálta üzemét, a husipar akkor fejlődhetne, ha a közlekedés meggyorsításával lehetővé tennék a husneműek nagyobb-szállítását.

A kalapipar fellendült,

mert a külföldi áruval szemben a gyártmányok különösen ár, de minőség tekintetében is versenyképessé lettek. A keményítőipar erősen leszorítja a csehszlovákiai konkurrenciát.

A Bányáság legjelentősebb iparága, a malomipar, teljesítőképességének csak egyötöd részét fejei ki

és leginkább a helyi szükséglet ellátására szorítkozik. A Bányáság legnagyobb, napi huszonnégy vagon örlőképességű malma az egész éven át üzemen kívül állt.

Hasonló helyzetben volt a kisipar, amely különösen

az olcsó hitelek hiányát érzi meg.

A kamatlábak még mindig 15—20 százalék között mozognak és megnehezítik a kisipari üzemek fentartását.

A kivitel jelentős mértékben csökkent. A termés az 1926. évi termeléssel szemben, százalékokban kifejezve, megdöbbentő adatokat tár elénk arról, hogy mennyivel kevesebbet fizetett a föld az 1927-es évben, mint az előző esztendőben.

Gabonánál 50, tengerinél pedig 75 százalékkal kevesebb volt a termés.

Értékben kifejezve, a Bányáság kivitele 1926-ban nyolcszáz millió dinárt, 1927-ben pedig 400 millió dinárt tett ki.

A kereskedelem hasonlóképpen válsággal küzdött az 1927-es év folyamán. A legnagyobb fogyasztó, a földművesosztály, a rossz termés miatt nem vásárolt. A kereskedelmi osztály súlyos helyzetét legjobban a mindinkább szaporodó számú csődök jellemzik.

Berlini színészek vendégjátéka.

Beckerek, febr. 22.

A berlini színházak művészeiből alakult együttes két napon át játszott zsufolt házak előtt. Első napon Fulda: Jugendfreunde című vigjátékát mutatták be kitűnő szereposztásban. Az együttesből különösen kivált Paul Mart és Charlotte Fräderich, akik kabinetalakítást csináltak a későn összekerült házaspár figurájából. Sok tapsot kapott Liselotte Henke, aki egy fiatal menyecske szerepét játszotta meg nagyon sok bájos és rokonszenves vonással megrajzolva.

Az együttes igazi erőssége azonban a dráma volt. Másodnap Hauptmann közismert drámája, a Roza Berndt ment ugyancsak zsufolt ház előtt. Loose Annamaria a címszerepben megdöbbentően reális volt, úgy hogy a közönség lélegzet-visszafojtva figyelte minden egyes taglejtését, amelyek sokszor egész gondolatskálát fejeztek ki. Kitűnő volt most is Fräderich asszony a beteg erdősnő szerepében, aki a megcsalt asszony minden keservét hősi lélekkel viselte el egy nagy emberi gondolatért. Berba a szerelmében mindent megbocsájító férfi figuráját rajzolta ki hihető alakká, míg Marx az apa szerepében volt valósággal egy Dosztojevszki-figura Ernst Wendt az erdősz alakját személyesítette meg szimpátiákkal — csak kár, hogy nagy indiszpozícióval küzdött makacs rekedtsége miatt. Általában két kiválóan sikerült estje volt Beckereknek, mert az együttes művészi teljesítménye teljes meglepedést váltott ki a közönségből, mely nem fukarkodott az elismerés látható jeleivel.

Letartóztatták, mert vörös inget viselt

és kommunista gyanusnak nézték.

A melenci esendőrség a napokban letartóztatta Nemesev Zsivát, a földműves-párt melenci tagozatának elnökét, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy kommunista propagandát folytat. A letartóztatására közvetlenül az adott okot, hogy a földműves-párt helyi szervezetének tisztújító közgyűlése után Nemesev, az új pártelnök, lefénypéztette a vezetőséget és a vezetőségi tagok közepén ő helyezkedett el s ez ünnepeles alkalomra vörös inget vett fel. A letartóztatott kihallgatásakor tagadta, hogy kommunista propagandát folytatott volna és kijelentette, hogy az a körülmény, hogy vörös inget vett fel, még nem bizonyítja, hogy kommunista világlátó-gású. A csendőrség Nemesevet be-kisértette Beckerekre és átadta a foglyot a becskerek-i ügyészség fogházának.

Pejovity Velimir vizsgálóbíró a napokban hallgatta ki Nemesev Zsivát, aki ismételtan tagadta, hogy a kommunista propagandához bármilyen köze volna. Az ügyészség a vizsgálat meddő eredménye alapján be-szüntette Nemesev ellen a további eljárást és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

**Az állami osztályorszájatek
3-ik huzásához**
a sorsjegyek megérkeztek
és átvehetők a
Torontali Agrárbank R-T-nál.
Telefón 244 321 Telefón 244.

Február 22. szerda. R. kat. és Protestáns: Hamvazó szerda. G. k.: Dityör. Zsidó: Adar 1. Napkelte 6:57, napnyugta 17:32. A nap hossza 10:35 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Erős lehülés mellett szárazabb időjárás várható. Keleten felhőtlen égbolgot mellett erős szelek valószínűek

Február
22

1732-ben született Washington (olv. Washington) György, az északamerikai Egyesült-Államok függetlenségének a megalapítója és az első elnöke. Egy jómódu ültetvényes fia volt, aki maga is gazdasággal foglalkozott és csak hazája iránt érzett rajongó szeretete sodorta a katonai pályára, ahol rövidesen az északamerikai hadsereg főparancsnoka lett és mint ilyen diadalmasan harcolta meg az Anglia elleni függetlenségi harcot, amely az Unió felszabadulásával végződött.

1788-ban született Schopenhauer Arthur német filozófus. Filozófiájának alapfelfételei, hogy az akarat az egyedüli valóság. Az akarat egy és oszthatatlan, nincsen térben és időben: az értelem csak másodlagos valami, csak az akarat eszköze, amelynek feltüntével a világ képe keletkezik, az egyéniség látszata. Az akarat élni akar és fenmaradni, ezért kényszerít bennünket, mint hatalmas ösztön a táplálkozásra, a szerelemre, amely utóbbiban nem az egyén boldogsága a fő, hanem a faj fenntartása. Schopenhauer filozófiáját az erős pesszimizmus fűti, amely kora bizonyos áramlatának hű kifejezése.

Az ausztráliai áradásnak hatvan halottja van. A hajléktalanok száma sokezer főre rug.

Vig farsangbucsuztató Beeskerek. Tegnap bucsuztatták Karnevál herceget és Beeskerek szokásos farsangi felvonulása a háború utáni méreteket messze felülmutta és elővárszolta a háborúelőtti évek boldog karneválját. A tüzoltótestület zenekara rendezte a felvonulást, amelynek sorában néhány ötletes maszk vett részt. A zenekar tagjai matrözruhába öltözve, fáradhatatlannul játszottak és járták végig a könyörtelen kemény hidegben a forgalmasabb beeskerek uccákat. Sikerültek voltak a kocsiokon elhelyezkedett jelmezesek. Az egyik kocsin kártyáztak, másutt táncoltak, ismét más kocsin kovácsműhely volt üzemben. A felvonulást sokezer főre rugó közönség nézte végig. A konfettivel az idén takarékoskodtak, meglátszott a gazdasági válság a konfettifogyasztásban is.

A magyar-párt a kisebbségi jogok meg nem alkuvó harcosa. Minden magyar ügynek lelkiismeretes támogatója, minden magyar testvérnek legigazabb barátja. Szavazatok a 7-ik urnába!

Koszorúmegváltás. Kovacsik János Pelikán Lipót ny. pénzügyigazgató elhunyt alkalmából 50 dinárt adományozott lapunk utján a r. k. árvaháznak.

Makacs székrekedés, vastagbélkataris, vértorlódás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegknél is fájdalom nélkül hat.

A magyar-párt megdönthetetlen egység. Minden magyarul beszélő testvérnek melléje kell állnia, hogy eredményesen küzdhessen vérei boldogulásáért. Segítsétek győzelemre a 7-ik urnát!

Elmulott

az idei farsang utolsó napja és a vidámság hercege az átlumpolt éjszaka reggelbe fordulását előkapta csörgősapkáját valamelyik borosasztal alól és csomagolni kezdett. Kedden még a dáridós herceg uralkodott a szíveken, kedden még állott a bál, egymáshoz simultak a párok, harsant a jókedv a csordogáló borpatak nyomán, repültek a serpenin szalagok, záporozott a konfetti — tegnap még farsang volt. A nagybóti szomorúság előtt még magasra lobbant a duhaj láng, a csakazértis vigasság, amit a tündöklő farsang-sziget jelent a szürke gondok sivar óceánjában...

Kedves Karnevál herceg! Kicsit savanyu volt a mosolyod az idén, a sarkadon sem csilingelt oly vidáman a csörgő és mintha bohókás bakugrásaid is elnehezdedtek volna. Öregszel hercegem! De azért szívesen látott vendég vagy.

A viszontlátásra jövőre!

Jön! Mädy Christians: Moulin rouge királynője.

A magyar-párt urnája a hetedik.

Jön! Mädy Christians: Moulin rouge királynője.

Páskabeszézés. A zsidó hitközség elnöksége felhívja a hitközség helybeli és vidéki tagjait, hogy páskaszükségeiket már most jelentésük be a hitközségi irodában. A megrendelt mennyiség előre megfizetendő. Páskaliszt és dara szintén lesz kapható.

A magyar-párt nem ismer osztály vagy felekezeti különbséget testvérei között. Minden igaz ügyükért sikra akar szállni, teljes erejével akar segíteni támogatásra szoruló véreire. Ezért minden magyarnyelvű polgárnak a 7-ik urnába kell szavaznia!

Bemutató műsor a „Vojvodina Kabaréban”. Hétfőn mutatta be február havi utolsó heti műsorát a Vojvodina Kabaré művészgardája. Beszámolóink elején meg kell állapítanunk, hogy a társaság, leszűrve az elmúlt hetek tanulságait, közelebb lépkedett publikuma izléséhez, kivánságaihoz, de szívéhez is, amikor e heti műsorát nagy gonddal összeállította. Csupa új ötlet, elevenség ez a kétségtelenül legjobban összeválogatott program, melynek alaptónusa a legpezsább humor. Török Rezső legújabb parasztkomédiája, a „Testamentum”, olyan kiváló előadásban ment, hogy bármelyik fővárosi kabaréban megállaná a helyét. Gabányi Böske, Mária szolgája, rikát és nevetett, alakítása tökéletes, ebben a szerepében beérkezett. Bánhidy József a furfangos paraszt szerepében olyat produkált,

Keresik a gyilkos zugbábát. Megírta a Torontál, hogy Málitorákon gyanus körülmények között meghalt özvegy Gyukity Mária toráki asszony. Gyukity Márián tiltott műtétet hajtottak végre, a szerencsétlen asszonyt tisztátalan eszközökkel kezelték, aminek következtében vérmérgezést kapott. Gyukity Mária néhány napi betegeskedés után meghalt. Az ügyvészség rendeletére felboncolták Gyukity Mária holttestét és az orvosi vizsgálat mindenben igazolta a nyomozó hatóságok feltevését. A boncolás megállapította, hogy tiltott műtét és vérmérgezés okozták özvegy Gyukity Mária halálát. A csendőrség széleskörű nyomozást indított annak kiderítésére, hogy ki végezte a tiltott műtétet.

A magyar-párt a város fejlődését, gazdasági virágzását tűzte ki programjává. Csak akkor tudja feladatát megvalósítani, ha impozáns számban külditek be tagjait a városi képviselőtestületbe. Ezért tartások magyar köteleességeknek, hogy vasárnap mindannyian a 7-ik urnába szavazzatok!

Heringsschmausz a Kaszinóban. Ma hamvazószerdán este Heringsschmausz a Kaszinóban.

hogyha semmi mást nem játszana, akkor is örökké emlékezetes maradna a beeskerek közönségnek. Nyárai az öreg béres szerepében gazdagította eddigi sikereit. Somlár Stefi a „Villamos házasság” című énekes blüetben csupa báj és temperamentum, eselédküpléi ragyogóak. Tomaszek Béla mélyen átértett énekszámait a szokott nagy sikert aratták. Pompásan beleillik az est hangulatába a „Krakéler” című bohózat. Lászlóffy és Nyárai magánszámait a „Háromszög” című vígjáték, melyet a Gabányi, Bánhidy, Lászlóffy trió talán az est legnagyobb sikerévé alakított.

Jön! Mädy Christians: Moulin rouge királynője.

Febéreműbátiszt

angol, színes, 18 dinár.

WOGH MIHÁLYNÁL,
a Buza-téren. 97

Libákat lopott. A beeskerek rendőrség egyik detektívjének feltűnt, hogy a rendőrség egyik jóismerőse két libát szállít nagy igyekezettel. Megállította a baromfiak tulajdonosát és megkérdezte tőle, honnan szerezte be a libákat. Az illető látványosan meghökken, amikor a detektív felismerte és töredelmesen beismerte, hogy a libákat Balla Richárd főceai drogériatulajdonos udvarából lopta. A detektív a tolvaj Giesmann Vilmost előállította a rendőrkapitányságra.

A Balkán Bioszkopban szerdán és csütörtökön: a „Kurtizánok tündöklése és nyomorúsága”. Balzac monumentális regénye, melynek főhősét Paul Wegener, a kiváló jellemszínész páratlan virtuozitással alakítja. Partnerei Andrée La Fayette párizsi művésznő, a német film legújabb csillaga és Werner Futterer, a nálunk már — különösen a hölgyek körében — rendkívül népszerű, tehetséges, szép és elegáns hősszerelmes. A film felvételei pazarul szépek, tárgya izgalmas, lebilincselő.

Voronoff professzor

fiatalító szere tuldrága,
hogyha Ön hetenként

a Városi gőzfürdőbe

jön, olcsóbban jut hozzá. 21

Bonyodalmak a pincérek „elit-bálja” körül. A napokban falragaszok jelentek meg a főceai üzletek kirakataiban, amelyen elit-bált hirdettek. A rendezést a falragaszok szerint, a pincéregyesület végzi, amely minden lehetőet megtesz, hogy az „elit-bál” közönsége jól és kellemesen érezze magát. Az elit-bál falragaszai nem keltettek ugyan túlságos feltűnést a közönség széles rétegében, annál nagyobb bonyodalmakra adott azonban okot a pincérek táborában, akik nem nézték közömbösen, hogy valaki visszaél a pincéregyesület nevével. A beeskerek főpincérek tegnap küldöttségileg megjelentek dr. Dimitrijevitj Tihamir rendőrfőkapitánynál és előadták, hogy bár már évek óta működnek ezen a pályán és joggal pincéreknek nevezhetik magukat, mégsem tudnak semmit a pincéregyesület állítólagos báljáról és csak az ismeretlen helyről eredő plakátokról vettek tudomást, hogy tényleg létezik. A pincéregyesület három éve nem működik — mondották — és így nyilvánvaló, hogy valaki visszaél az egyesület nevével. Dr. Dimitrijevitj főkapitány intézkedésére azonnal megindították a nyomozást az „elit-bál” rendezője után és rövidesen megállapították, hogy a falragaszokat Nákity Lajos beeskerek pincér a saját felelősségére készítette. A vizsgálat megindult.

Györki szocialista képviselő összeférhetlenséget jelentett be a magyar kormány összes tagjai ellen.

Budapest, febr. 22.

A nemzetgyűlés tegnap folytatta a numerus clausus módosításáról készült törvényjavaslat vitáját. A felszólalók közül Györki Imre beszéde keltett nagy feltűnést, aki összeférhetlenséget jelentett be a kormány összes tagjai ellen. A házszabályok értelmében — mondotta Györki — az a kormány, amely külföldről fogad el utasítást, összeférhetetlen, már pedig a numerus clausus módosításáról szóló törvény záradékában maga a kormány beismeri, hogy a törvényjavaslatot külföldi nyomásra terjesztette a parlament elé.

Orient Bioskop

Szerdán, febr. 22-én 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig,
d. u. 8 órától.**Jön!** A GRÖNLANDI
EXPEDICIO.**Jön!** A főszerepben: COLLEEN MOORE.**Orhidea és Hermelin**

telefonos kisasszony regénye.

Egy kisleány álma.

főszerepben: COLLEEN MOORE.

**Nem lengyel, hanem
valóban francia volt a
száz esztendő
Jules Verne.**

(A „Torontai” párizsi levelezőjétől.)

Párizs, febr. 22.

Verne Gyulának, a világ népszerűség dolgában utólrhetetlen ifjúsági mesemondójának nemcsak a regényhősei — ifjúkorunk ideáljai — legendás alakok. Magának Vernének az alakjára is a legenda fátyolát terítette születésének százéves fordulója, melyet néhány nappal ezelőtt ünnepeltek. Mindenki úgy tudta, hogy Verne francia származás. Most azután, az emlékezés ünnepe során kitűnt, hogy akárcsak nagy görög mesemondó elődeért, Homerosért, két ország is verseng érte: Franciaország és Lengyelország. Egy varsói újság, a Nova Reforma a lengyel Vernének gyűjt szöveket, aki — ugymond — bizony lengyel születés, sőt mi több, — lengyelországi zsidó.

A franciák azonban nem hagyják a nagy regényíróra való jussukat. Georges Montorgueil ur a Tempsban kijelenti, hogy régi badar mesének a felmelegítéséről van szó, melyet első ízben 1905-ben, tehát 23 évvel ezelőtt talált fel elsőbb a lembergi Gazette Populaire, majd a szentpétervári Krasjanine. Ez az orosz lap valami lengyel szerzetesrendnek az 1861-ből származó levelezésére hivatkozott, melyből állítólag az tűnt ki, hogy Vernét eredetileg Olschewitz-nek hívták és hogy nemcsak a lengyel gheetto gyermeke, hanem hogy fiatal korában sokáig habozott, amíg Lengyelország és Franciaország közül az utóbbit választotta hazájának. Ebben az 1861-iki esztendőben tért át Verne a keresztény hitre. Innen ered az említett levelezés, mert ugyanekkor a nevét is Olschewitz-ről Vernére változtatta. Eredetileg Verne be akart lépni az említett papirendbe. Egy szép napon azonban Semenókó páterrel közölte, hogy nem érez hitvatottságot és valami realisabb életpálya után szeretne nézni. Közölte is a páterrel, hogy állást kínálnak neki a francia belügyminisztériumban, másfelől azonban odahaza, gazdag házassággal kecsegtetik. Kérte a páter tanácsát. Utóbb ezután el is vett egy gazdag lengyel zsidót, de a házasság balul ütött ki.

Georges Montorgueil elmondja, hogy még 1905-ben levelet írt Verne fiának, Michel Jules Vernének, aki 1905-ben szeptember 22-éről kelt válaszában a következőket írta:

— Atyám 1828 február 8-án Nantesben született. Gyermekkori játszótársai jobbra meghaltak már, azt hiszem azonban, hogy én is elég sullyal bíró tanuja lehetek származásának, mert hiszen ismertem nagyatyámat és nagyanyámat, ugyszintén atyám fivéreit és nővéreit. Atyám huszéves korában jött Párizsba és Nadar és Sardou voltak legjobb barátai. 1861-ben, amikor az orosz lap állítása szerint Len-

gyelországból kivándorolt, atyám már öt éve nős volt. Nincs a kezem között a születési bizonyítványa, azonban meg fogom szerezni s el fogom önnek küldeni. Egyebekben a kezem között van baccalaureátusi bizonyítványa.

Az ifju Verne meg is tartotta ígretét és néhány hét múlva elküldte a nantesi polgármesternek a bizonyítványát, amely pontosan elmondja, hogy 1828 február 8-án délután három órákor I. Doucet polgári anyakönyvvezetőhelyettesnél megjelent M. Pierré Verne 29 éves nős Clisson uccai lakos és bemutatótt egy aznap délben született fiúgyermeket, kijelentve, hogy a gyermeknek ő az apja, míg anyja Alotto Zsófia. Tanuként magával hozta Jean Marie Tronson asszonyságot és Verne Sándort, akik bizonyítják, hogy a gyermek csakugyan Verne Péternek a törvényes gyermeke.

A nantesi polgármesternek ez a bizonyítványa valóban fölslegessé teszi, hogy a franciák sikra szálljanak egy világhíresség birtokáért, mely föllevenített lengyel zsidó származás legendájával szemben minden kétséget kizáróan az övék.

**Halott barátok ülték
körül a kártyaasztalt...**Egy minneapolis kereskedő
tébolyító kalandja

Newyork, febr. 22.

Pár nap óta a minneapolis kórházban egy súlyosan beteg embert ápolnak. Henry Shmith tekintélyes kereskedőt, aki fantasztikus körülmények között ment keresztül olyan lelki rázkódtatáson, amelyben kevés embernek lehetett osztályrésze. Az eset, amely napok óta izgalomban tartja a város egész lakosságát, a maga kísérteties borzalmasságában mintha csak Poe Edgar tola alól került volna ki. Henry Shmith szenvedélyes bridge játékos volt és barátja W. Macher lakásán több ismerőse bevonásával állandóan kártyapartikat rendeztek.

Whisky és szóda mellett folytak a nagy mérkőzések, s ha a szenvedély elragadta őket, néha hajnalig forgatták az ördög bibliáját.

Az elmúlt este Shmith nem mehetett el idejében a megszokott partira, mert üzleti tárgyalásai a késő esti órákig irodájában tartották. Már tizenegy óra is elmúlt, amikor autójába szállt és kiadta sofőrjének az utasítást, hogy a leggyorsabb tempóban vigye barátja villájába. Kísérteties, különös idő volt.

Shmith nem volt gyáva ember, mégis szorongó érzés fogta el, ami csak akkor engedett föl, amikor kocsija megállt a villa kapujában. Már előre törte fejét a tréfás szón, amivel beköszönt. Csengett, de senki sem jelentkezett, amikor kinyitni próbálta az ajtót, kiderült, hogy nem is volt bezárva, amint hogy nyitva volt az előszoba ajtaja is.

Letette bundáját, s kedélyesen, kezét dörzsölgetve indult a játékszoba felé.

Amikor benyitott, a megszokott kép tárult szemei elé: ott ült a meghitt baráti társaság az asztal körül, kártyákkal a kezükben és mellettük a hű barát, a whiskys pohár és a szodásüveg.

Arcukon valami ünnepélyes mezevesség kemény vonásai rajzolódtak, ami kissé szokatlan és különös volt Shmithnek, de nem tulajdonított nagyobb jelentőséget neki.

No ne tréfálgatok fiuk — kedélyeskedett — gyermek csak a Whiskyvel és kártyával.

Némaság fogadta. A kártyások mereven ültek és nem mutatták az élet jelét.

De az ördögbe is, hagyjatok fel az ostoba tréfával!

Ezt már dühös hangon kiáltotta és hanghordozásban ott rezgett a felelem.

Ismét semmi válasz.

Shmith közelebb lépett az asztalhoz és tréfálkozva háthavágtá barátját. A következő pillanatban rémült kiáltás hagyta el ajkát. Barátja, mint egy fatuskó dült le a székről és görcsbe merevedetten, mozdulatlanul maradt a földön. Halott volt és halottak voltak a többiek, a másik három kártyás.

Amikor ez a felismerés átvillant Shmith agyán, az ijedelem eszméletét vette.

Ajultan terült el a halott kártyások között és jóval később akadt reá sofförje, aki nem győzte urát várni és utána ment a lakásba.

Shmithet kórházba szállították olyan súlyos idegességgel és ideglázzal, hogy az orvosok életét féltik. Még a hajnali órákban a rendőrség szállt ki a villába, alaposan átkutatott mindent, de nem tudta megállapítani az okot, ami a négy kártyás halálát okozta. Tegnap törvényszéki orvosok boncolták fel a holttesteket, de sem külső erőszak, sem méreg nyomát nem találták. A rendőrség s az orvosok áthatolhatatlan rejtellyel állanak szemben.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka
Broj 1377/1928. V

Nabavka uglja.

Grad Veliki Bečkerek na dan 5. marta 1928. godine u 11 sati pre podne raspisuje drugu ofertalnu licitaciju za nabavku 80—100 vagona lignita (2/3 komadast, 1/3 rovnog) oko 2500—3000 kal i 50 vagona orasastog mrkog uglja oko 4000—5000 kal.

Kaucija se polaže na blagajni grada Vel. Bečkereka najdalje do 10 časova odredjenog dana za licitaciju u moneti predvidjenoj čl. 82. zakona o drž. računovodstvu i to, za domaće ponudjače 5%, a za strane firme i ponudjače 10% od predvidjene svote. Priznanica o izvršenju uplati ima se ponudi priključiti.

Pozivaju se zainteresovani, da propisno taksirane ponude podnesu gradonačelnikom zvanju u Vel. Bečkereku najkasnije do 5. marta 1928. god. 10 sati pre podne. Ponude imaju biti zapečaćene sa naznačenjem „Ponuda na uglja“.

Uslovi za liferovanje uglja mogu se dobiti kod gr. računovodstva svakog dana za vreme zvaničnih časova.

Iz veća gr. saveta održano u Vel. Bečkereku, 11. februara 1928. god.

Dr. Stajić,
v. d. gradskog načelnika

Köszönetnyilvánítás.
Felejthetetlen jó férjem, illetve
apám, testvérem és rokon

Pelikán Lipót

Elhalálozása alkalmából a város lakosságának részvételével nagy mértékben nyilvánult meg, hogy azt mindenkinek külön-külön megköszönni nem bírom, miért is mind azoknak, akik részvételtogatóikkal, virágadományokkal és a természetesen való megjelenésükkel mély fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezután mondom hálás szívvel köszönetet

Özv. Pelikán Lipótné.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Gradski savet kao prvostepena obrtna
vlast u Velikom Bečkereku

Broj 1088/1928. IV.

Natečaj.

Gradski savet kao prvostepena obrtna vlast na osnovu rešenja broj 34.234/1927. raspisuje natečaj na upražnjeno dimnjičarsko mesto na II. dimnjičarsko područje u gradu Vel. Bečkereku, za 15. marta 1928. god. u smislu 2. člana pravilnika grada Vel. Bečkereka za vršenje dimnjičarskog zanata.

Dimnjičarski zanat mogu u smislu postojećih zakona o radnjama i obrtnih zakona vršiti samo za to osposobljena i ovlaštena lica.

Za takav lica smatraće se:

1. Koji imaju opšte uslove, što se traže za vodjenje zanata na ovoj teritoriji, t. j. da su punoletni, da mogu samostalno raspolagati svojom imovinom, da su dobrog vladanja i da nisu kažnjavani radi krivičnog dela.

2. Koji imaju dokaze o svojoj stručnoj spremi za vršenje dimnjičarskog zanata, što se traži po obrtnom zakonu iz godine 1884.

3. Koji su pouzdani.

4. Pored toga moraju molitelji dokazati i to:

da su regulisali vojnu obavezu;

da rad u dimnjičarskom poslu nisu prekidali duže od tri godine;

da nemaju drugog zanimanja osim dimnjičarskog;

da su nervno zdravi i da nisu odani pijanstvu.

Molbe za raspisano dimnjičarsko mesto imaju se podneti najkasnije do 15. marta 1928. god. do 9 časova pre podne gradskom savetu kao prvostepenoj obrtnoj vlasti i molbi moraju biti priključena sva dokumenta, kojima se dokazuje da su ispunjeni uslovi za samostalno rad dimnjičarskog majstora.

Molba se ima taksirati po tarif. br. 1. i 5. zakona o taksama, a svaki prilog sa 2 dinara.

Nedovoljno taksirane i nedovoljno dokumentovane molbe, kao i one, koje stignu posle postavljenog roka, neće se uzimati u obzir.

U Velikom Bečkereku, 11. februara 1928. god.

Dr. Stajić,

v. d. gradskog načelnika.

Külön kereseti lehetőség.

Jó megjelenésű, nagy ismerettségű bíró egyének helyi képviselőnek kerestetnek minden községben, városban.

Cím: Radio Reklam Jugoslavija
Szubotica, postafiók 48 308